

NEBEZPEČNÉ JEVI SPOJENÉ S POUŽÍVÁNÍM INTERNETU A MOBILNÍCH TELEFONŮ

KYBERŠIKANA

kyberšikana je šikánování jiné osoby (ubližování, ztrapňování, obtěžování, ohrožování, zastrašování apod.) s využitím internetu, mobilních telefonů či jiných informačních a komunikačních technologií.

Jak se projevuje?

- zasílání urážlivých, zastrašujících, zesměšňujících nebo jinak ztrapňujících správ či pomluv (e-mail, SMS, chat, ICQ, Skype).
- Pořizování zvukových záznamů, videí či fotografií, jejich upravování a následné zveřejňování s cílem poškodit zachycenou osobu.
- Vytváření internetových stránek, které urážejí, pomlouvají či ponižují konkrétní osobu (blogy a jiné www stránky).
- Zneužívání cizího účtu (e-mailového, diskuzního apod.).
- Vydírání pomocí mobilního telefonu nebo internetu.
- Obtěžování a pronásledování voláním, psaním zpráv nebo prozváněním.
- A další....

Případy kyberšikany....

Třináctiletý Ryan z USA se stal obětí kyberšikany. Začal se učit kick-box a chlapci, který ho šikanoval, se úspěšně postavil. Hoch ho pak veřejně označil za gaye. Ryan se chtěl této pověsti zbavit, proto navázal internetový vztah s populární dívkou ze školy. Po čase zjistil, že se dívka románek s ním jen bavila a že jejich důvěrné zpráv přeposílala dalším spolužákům a společně se mu posmívali. Důsledkem této kyberšikany byla Ryanova smrt. Oběsil se.

Čtrnáctiletou Annu z Polska pět spolužáků podrobilo sexuální šikaně před celou třídou. Strhali z ní šaty a předstírali, že ji znásilňují. Celou scénu nahráli na mobil a vyhrožovali jí, že nahrávku zveřejní na internetu, což také později udělali. Anna spáchala sebevraždu.

KYBERSTALKING

Co je cyberstalking a stalking?

Kyberstalking (kyberstókin) je zneužívání internetu, mobilních telefonů či jiných informačních a komunikačních technologií ke stalkingu, což je opakované stupňované obtěžování, které může mít různou podobu a intenzitu. Stalker (pronásledovatel) svou oběť například bombarduje telefonáty, SMS zprávami, e-maily, popř. zprávami zasílanými pomocí ICQ, Skypu nebo chatu, posílá jí "dárky", které oběť nechce atd. Nejčastějšími oběťmi stalkingu jsou bývalí partneři, osoby, jež neopětují city stalkera, celebrity, politici apod.

Jak se projevuje?

- Opakované a dlouhodobé pokusy kontaktovat oběť pomocí dopisů, e-mailů, telefonátů, SMS zpráv, zasíláním vzkazů na ICQ, Skyp, v chatu, zasíláním různých zásilek s dárky apod.
- Demonstrování moci a síly stalkera (výhrůžky).
- Ničení majetku oběti (např. oken, auta, domácích zvířat, zasílání počítačových virů apod.).
- Stalker označuje sám sebe za oběť.
- Snaha poškodit reputaci oběti (stalker rozšiřuje o oběti nepravdivé informace v jejím okolí).

KYBERGROOMING

Termínem kybergrooming (kybergrúmin) označujeme **jednání osoby, která se snaží zmanipulovat vyhlédnutou oběť** a řadou psychologických technik ji donutit k osobní schůzce. Výsledkem schůzky může být sexuální zneužití oběti, fyzické mučení apod. Útočník s obětí komunikuje pomocí informačních a komunikačních technologií, využívá zejména veřejný chat, SMSkování, ICQ a Skype.

Jak probíhá útok?

Útočník (např. manipulátor, deviant) používá postupy, jimiž se snaží získat osobní údaje oběti (jméno, fotografie apod.), aby je mohl následně využít k jejímu vydírání (např. vyhrožuje, že zveřejní fotografie oběti spolu s urážlivým nebo nepravdivým komentářem o její sexuální orientaci).

- Etapa vzbuzení důvěry a snaha izolovat oběť od okolí.
(vždy pochybujte o důvěryhodnosti anonymních uživatelů internetu!)
- Etapa podplácení dárky či službami, za něž se snaží získat materiály, které lze využít k vydírání oběti
(nenechte se podplatit, vaše soukromí a bezpečí je cennější!).
- Vyvolání emoční závislosti oběti na útočnickovi
(nedovolte, aby váš virtuální vztah poškodil vztahy v reálném světě např. komunikaci s rodiči!)
- Osobní setkání
(uvědomte si, jak nebezpečná může být schůzka s člověkem, kterého znáte jen z internetu. Může vám lhát, vydávat se za někoho jiného!)

Případ kybergroomingu....

Usvědčený deviant Pavel H. (vrátný v tiskárnách) využíval k seznamování s oběťmi několik způsobů – např. chat, inzeráty, v nichž předstíral, že vybírá děti z dětských domovů do soutěže Dítě VIP apod. Osobní informace a fotografie, které od dětí získal, pak použil k vydírání. Kombinací vydírání a uplácení přiměl některé děti k osobní schůzce. Důsledkem bylo zneužívání a znásilňování 20 chlapců.

SEXTING

Co to je sexting?

Sexting je **elektronické rozesílání textových zpráv, fotografií či videa se sexuálním obsahem.**

Jak se projevuje?

Především dospívající mladí lidé a děti si mezi sebou rozesílají SMS zprávy nebo fotografie či video, na nichž sami sebe nebo sebe navzájem zachycují nahé nebo v intimních chvílích. Takovéto materiály si pak přeposílají z různých důvodů lidem ve svém okolí. V některých případech intimní fotografie nebo video je vyvěšeno na internetu volně ke shlédnutí či stažení. K takovým situacím dochází často v okamžiku ukončení partnerského vztahu. Sexting může vést k přestupkovému jednání nebo i trestným činům spojeným s pornografií. Sexting je složenina slov „sex“ a „textování“.